

การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วย P-WAYS MODEL ในการส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนเพื่อการเรียนดี มีความสุขของนักเรียนโรงเรียนวีรสตรีอนุสรณ์
The Development of a School Administration Model Using the P-WAYS Model to
Promote a Student Support System for Enhancing Effective and Happy Learning
Among Students at Weerasatree Anusorn School

ประภาพรรณ เพ็ชรประสมกุล
ผู้อำนวยการโรงเรียนวีรสตรีอนุสรณ์

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วย P-WAYS MODEL ในการส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการเรียนดี มีความสุขของนักเรียนโรงเรียนวีรสตรีอนุสรณ์ มีวัตถุประสงค์การวิจัย 4 ข้อ คือมีวัตถุประสงค์ 4 ข้อ คือ 1) ศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ สภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวีรสตรีอนุสรณ์ ให้เกิดการเรียนดี มีความสุข 2) สร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วย P-WAYS MODEL ในการส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการเรียนดี มีความสุขของนักเรียนโรงเรียนวีรสตรีอนุสรณ์ 3) ทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วย P-WAYS MODEL ในการส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการเรียนดี มีความสุขของนักเรียนโรงเรียนวีรสตรีอนุสรณ์ 4) ประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วย P-WAYS MODEL ในการส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการเรียนดี มีความสุขของนักเรียนโรงเรียนวีรสตรีอนุสรณ์ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) 2 ปีการศึกษา ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา 6 ขั้นตอน ตามวัตถุประสงค์การวิจัย (วัตถุประสงค์การวิจัยขั้นที่ 1) ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ สภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็น กลุ่มเป้าหมายเป็น ครู ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเครือข่ายผู้ปกครอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (วัตถุประสงค์การวิจัยขั้นที่ 2) ขั้นตอนที่ 2 สร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษา กลุ่มเป้าหมายเป็น ผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลใช้ การวิเคราะห์เนื้อหา และตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของร่างรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ รวมถึงตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือ (วัตถุประสงค์การวิจัยขั้นที่ 3) ขั้นตอนที่ 3 และขั้นตอนที่ 5 ทดลองและใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วย P-WAYS MODEL ในการส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการเรียนดี มีความสุขของนักเรียนโรงเรียนวีรสตรีอนุสรณ์ ในปีการศึกษา 2566 และ 2567 ตามลำดับ กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียน ครู ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเครือข่ายผู้ปกครอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นและแบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (วัตถุประสงค์การวิจัยขั้นที่ 4) ขั้นตอนที่ 4 และขั้นตอนที่ 6 ประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วย P-WAYS MODEL ในการส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการเรียนดี มีความสุขของนักเรียนโรงเรียนวีรสตรีอนุสรณ์ กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียน ครู ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเครือข่ายผู้ปกครอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบฟอร์มเก็บข้อมูลคุณภาพผู้เรียนจากรายงานการประเมินตนเอง แบบทดสอบความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู

แบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู วิเคราะห์ข้อมูลใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยเป็นดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์และสภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการเรียนดี มีความสุขของนักเรียนโรงเรียนวิสุทธิอนุสรณ์ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการเรียนดี มีความสุขของนักเรียนโรงเรียนวิสุทธิอนุสรณ์ จาก การศึกษางานเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ความต้องการจำเป็นที่โรงเรียนวิสุทธิอนุสรณ์ ควรนำมา ปรับใช้ในการส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการเรียนดี มีความสุขของนักเรียนโรงเรียนวิสุทธิ อนุสรณ์ ประกอบด้วย ด้านภาวะผู้นำ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการกำหนดนโยบาย ด้านการบริหารจัดการ สถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้านการส่งเสริมความสุขในการทำงานและ ด้านการพัฒนาสู่ความ ยั่งยืน

1.2 ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) ของการบริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการเรียนดี มีความสุขของนักเรียนโรงเรียนวิสุทธิอนุสรณ์ จำแนกตามองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุดไปยังองค์ประกอบที่มีความต้องการจำเป็นต่ำสุดเรียง ตามลำดับดังนี้ 1. การกำหนดนโยบาย (PNI=0.391) 2.การบริหารจัดการสถานศึกษา (PNI= 0.329) 3.การ จัดการเรียนรู้เชิงรุก (PNI= 0.274) 4.การส่งเสริมความสุขในการทำงาน (PNI= 0.159) 5.การพัฒนาสู่ความ ยั่งยืน (PNI= 0.140) 6.การมีส่วนร่วม (PNI= 0.067) และ 7.ภาวะผู้นำ (PNI= 0.044)

2. การสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วย P-WAYS MODEL ในการส่งเสริมระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการเรียนดี มีความสุขของนักเรียนโรงเรียนวิสุทธิอนุสรณ์ มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อการเรียนดี มีความสุขของนักเรียนโรงเรียนวิสุทธิอนุสรณ์ ได้รูปแบบการบริหารด้วย P-WAYS MODEL ตั้งชื่อตามอักษรตัวหน้าของแต่ละองค์ประกอบ ซึ่งประกอบไปด้วย 5 ด้าน คือ 1) P (Policy) – นโยบาย ประกาศจุดเน้น หมายถึง แนวทางที่กำหนดทิศทาง เป้าหมาย และกรอบการดำเนินงานทางการศึกษาอย่าง เป็นระบบ ครอบคลุมถึงการประกาศจุดเน้นเพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา โดยมีการกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมร่วมที่ชัดเจน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม 2) W (Whole school approach) – การพัฒนาโรงเรียนแบบองค์รวม หมายถึง กระบวนการที่ครอบคลุมทุกมิติของสถานศึกษา ทั้ง ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านกายภาพ ด้านการบริหารจัดการ และความสัมพันธ์กับชุมชน โดยมีการบูรณา การองค์ประกอบเหล่านี้ให้ทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการ พัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน 3) A (Active learning) – การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง กระบวนการ เรียนการสอนที่ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การ อภิปราย การทำโครงการ การแก้ปัญหา การสร้างสรรค์ผลงาน โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกใน การเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ที่หลากหลาย 4) Y (Yen for happiness) – ความปรารถนาในความสุข หมายถึง การให้ความสำคัญกับสุขภาวะทางอารมณ์และ จิตใจของทุกคนในสถานศึกษา โดยมีการสร้างบรรยากาศที่อบอุ่น เป็นมิตร ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดี การเห็นคุณค่าในตนเอง และการเรียนรู้อย่างมีความสุข รวมถึงการพัฒนาทักษะทางอารมณ์และสังคมของผู้เรียนและ

บุคลากร 5) S (Sustainability) – ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาระบบและกระบวนการที่สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องในระยะยาว โดยไม่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และสังคม รวมถึงการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เข้มแข็ง การพัฒนาภาวะผู้นำในทุกกระดับ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน

2.2 ผลการประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ของร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วย P-WAYS MODEL ในการส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการเรียนดี มีความสุขของนักเรียนโรงเรียนวิสุทธิอนุสรณ์ ซึ่งประกอบไปด้วย 4 โครงการ 21 กิจกรรม พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับ มากที่สุด ค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 4.86 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เท่ากับ 0.35 รองลงมา ได้แก่ ด้านความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ มากที่สุด ค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 4.77 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เท่ากับ 0.42 รองลงมา ด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 4.74 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เท่ากับ 0.44 และ ลำดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านความถูกต้อง อยู่ในระดับ มากที่สุด ค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 4.70 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เท่ากับ 0.46

2.3 ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วย P-WAYS MODEL ในการส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการเรียนดี มีความสุขของนักเรียนโรงเรียนวิสุทธิอนุสรณ์ ภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 4.26 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(σ) เท่ากับ 0.14

3. ผลการทดลองใช้ รูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วย P-WAYS MODEL ในการส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการเรียนดี มีความสุขของนักเรียนโรงเรียนวิสุทธิอนุสรณ์ ปีการศึกษา 2566 และ ปีการศึกษา 2567 ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 การประเมินความพึงพอใจของรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และเครือข่ายผู้ปกครอง พบว่า ในปีการศึกษา 2567 ภาพรวมของความพึงพอใจที่มีต่อการปฏิบัติงานตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วย P-WAYS MODEL ในการส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการเรียนดี มีความสุขของนักเรียนโรงเรียนวิสุทธิอนุสรณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 4.81 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เท่ากับ 0.13 ซึ่งสูงกว่าในปีการศึกษา 2566 ที่มีภาพรวมของความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วย P-WAYS MODEL ในการส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการเรียนดี มีความสุขของนักเรียนโรงเรียนวิสุทธิอนุสรณ์ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 4.47 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เท่ากับ 0.22

3.2 การประเมินความพึงพอใจของนักเรียน พบว่า ในปีการศึกษา 2567 ภาพรวมของความพึงพอใจที่มีต่อการปฏิบัติงานตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วย P-WAYS MODEL ในการส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการเรียนดี มีความสุขของนักเรียนโรงเรียนวิสุทธิอนุสรณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.79 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.45 ซึ่งสูงกว่าในปีการศึกษา 2566 ที่มีภาพรวมของความพึงพอใจที่มีต่อการปฏิบัติงานตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วย P-WAYS MODEL ในการส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการเรียนดี มีความสุขของนักเรียนโรงเรียนวิสุทธิอนุสรณ์ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.29 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.55

4. ผลการประเมินการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วย P-WAYS MODEL ในการส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการเรียนดี มีความสุขของนักเรียนโรงเรียนวิสุทธิอนุสรณ์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.1 จากรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) แสดงให้เห็นว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วย P-WAYS MODEL ทำให้ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ตัวชี้วัดที่ 1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนและด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีการศึกษา 2567 สูงกว่าปีการศึกษา 2566 และสูงกว่าปีการศึกษา 2565 ตามลำดับ

4.2 ผลการประเมินด้านความสุขของนักเรียนโรงเรียนวิสุทธิโสธรณ์ พบว่า ในปีการศึกษา 2567 นักเรียนมีสุข อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.69 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.47 ซึ่งสูงกว่าปีการศึกษา 2566 ที่มีผลการประเมินด้านการมีสุข อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.22 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.56

4.3 ผลการทดสอบความรู้ครูทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนวิสุทธิโสธรณ์ พบว่า ในปีการศึกษา 2567 มีผลการทดสอบเฉลี่ยอยู่ที่ 46.82 คะแนน จากคะแนนเต็ม 50 คะแนน ซึ่งสูงกว่า ในปีการศึกษา 2566 ที่มีผลการทดสอบเฉลี่ยอยู่ที่ 35.56 คะแนน

4.4 ผลการทดสอบความรู้ครูทักษะการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือของครูโรงเรียนวิสุทธิโสธรณ์ ในปีการศึกษา 2567 มีผลการทดสอบเฉลี่ยอยู่ที่ 48.25 คะแนน จากคะแนนเต็ม 50 คะแนน ซึ่งสูงกว่าในปีการศึกษา 2566 ที่มีผลการทดสอบเฉลี่ยอยู่ที่ 35.94 คะแนน

4.5 ผลการประเมินสมรรถนะครูทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนวิสุทธิโสธรณ์ พบว่า ในปีการศึกษา 2567 ครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 4.73 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เท่ากับ 0.37 ซึ่งสูงกว่า ในปีการศึกษา 2566 ที่ครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 4.61 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เท่ากับ 0.44

4.6 ผลการประเมินสมรรถนะครูทักษะการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือของครูโรงเรียนวิสุทธิโสธรณ์ พบว่า ในปีการศึกษา 2567 ครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 4.79 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เท่ากับ 0.09 ซึ่งสูงกว่า ในปีการศึกษา 2566 ที่ครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 4.73 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เท่ากับ 0.10

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วย P-WAYS MODEL ในการส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการเรียนดี มีความสุขของนักเรียน